

Αντιστοίχιση φθόγγων-γραμμάτων

1 φθόγγος $\Leftrightarrow$ 1 γράμμα:

[θ] $\Leftrightarrow$ θ, [ð] $\Leftrightarrow$ δ, [a] $\Leftrightarrow$ α, [e] $\Leftrightarrow$ ε, [r] $\Leftrightarrow$ ρ (όμως: αι, ει, ρρ)

1 γράμμα $\Rightarrow$ περισσότεροι φθόγγοι:

υ $\Rightarrow$ [i] (φυλή), [f] (εύκολο), [v] (αυγό), [u] (ουρά)

1 φθόγγος $\Rightarrow$ περισσότερα γράμματα:

[i] $\Rightarrow$ ι, η, υ, ει, οι, υι

- τα ίδια γράμματα σε άλλες περιπτώσεις μπορεί να μη συμβολίζουν τον φθόγγο [i]: [e] (ναι), [c] (κιόλας), [ʃ] (γκιόνης), [ç] (χιόνι) [j] (γιατί, παιδιά), [ŋ] (πανιά), [ɦ] (κοιλιά)

1 φθόγγος $\Leftrightarrow$ συνδυασμός γραμμάτων:

[b] $\Leftrightarrow$ μπ, [d] $\Leftrightarrow$ ντ, [g] / [ɟ] $\Leftrightarrow$ γκ / γγ

- δίψηφα ή τρίψηφα για τα ουρανικά σύμφωνα: κιάλια, γιατί, εννιά
- δίψηφα για τα φωνήσητα ι, η, υ, ε: ει, οι, υι, αι· επίσης [u] $\Leftrightarrow$ ου
- δίψηφο με επανάληψη του ίδιου γράμματος: [k] $\Rightarrow$ κ (κάνω), κκ (εκκλησία)· [p] $\Rightarrow$ π (πάνω) / ππ (ιππικό)

1 γράμμα $\Leftrightarrow$ συνδυασμός φθόγγων:

ψ $\Leftrightarrow$ [ps], ξ $\Leftrightarrow$ [ks] (αλλά: εκστρατεία)

σήμανση υπό προϋποθέσεις:

- ιδιαίτερη σήμανση των ουρανικών συμφώνων: αν ακολουθεί το γράμμα ι (ή τα ισοδύναμά του), μπορεί να δηλώνεται ουρανικό σύμφωνο: κακό / κακιά, γατί / γιατί
- το υ δηλώνει σύμφωνο μετά από α ή ε (αυ, ευ)· αν ακολουθεί συμφωνικό γράμμα που δηλώνει ηχηρό σύμφωνο ή φωνηεντικό γράμμα, τότε το υ δηλώνει το ηχηρό [v]: αυτός, ευτυχία, αλλά αύριο, φεύγω, ευαισθητος
- δεν δηλώνονται κανονικά οι φθόγγοι: [ŋ], [ɲ], [ɻ], [ɦ], [c], [ɟ], [ç], [j] (που σημαίνει ότι η ελληνική γραφή είναι κατά βάση φωνολογική και όχι φωνητική: δεν παριστά φθόγγους, αλλά φωνήματα).

(Πηγή: Ευ. Πετρούνιας, *Νεοελληνική Γραμματική και συγκριτική ανάλυση*, τ. Α', Θεσσαλονίκη: University Studio Press, σσ. 241-245.)